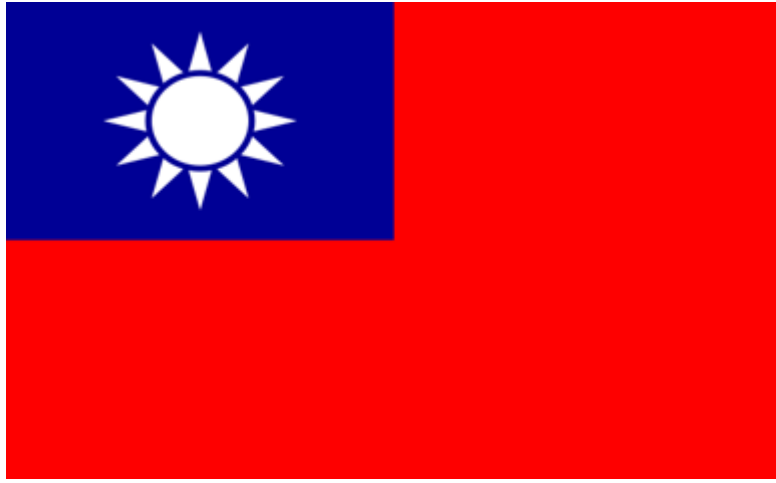

ANKARA SANAYİ ODASI

TAYVAN

ÜLKE NOTU

Araştırma ve Yönlendirme Müdürlüğü

20 Ekim 2021

1 - Ülke Künyesi

Başkent	Taipei
Yüzölçümü	36.188 km ²
Nüfus	23.520.000 (2021 IMF)
Gayri Safi Yurt İçi Hasıla - GSYİH (Milyar \$)	785,59 (2021 IMF) (Milyar \$)
Kişi Başına Düşen GSYİH (\$)	33,400 (2021 IMF) (\$)
Büyüme Oranı (%)	5,9% (2021 IMF)
Coğrafi Konum	Tayvan, Pasifik Okyanusu'nda, Çin Halk Cumhuriyeti'nin güney doğusunda yer almaktadır. Çin anakarasının güneydoğu kıyılarının 160 km açığında yer alan bir ada ülkesidir. Tayvan Adasının yanı sıra Tayvan Takımadalarındaki 21 adayı, batıdaki Pescadores Adalarını kapsar. Tayvan Adası, kuzeyde Doğu Çin Denizi, doğuda Büyük Okyanus, güneyde Bashi Kanalı, batıda da Tayvan(Formoza) Boğazı ile çevrilidir.
Siyasi ve İdari Yapı	Temsili demokrasi ile yönetilen Tayvan'da, Devlet Başkanı 4 yılda bir yapılan seçimlerle halk tarafından seçilmektedir. Tayvan'da başkanlık ve parlamento seçimleri ayrı ayrı yapılmaktadır. Parlamentoda toplam 113 sandalye bulunmaktadır. Ülke idari olarak 4 eyalet, 5 özel idare ve 17 il (Hsien) bölünmüştür. Her ilin, kendisine ait kaza ve nahiyeler üzerinde geniş nüfuzu ve otoritesi mevcuttur.
Nüfus ve İşgücü Yapısı	2021 yılı rakamlarına göre ülke nüfusu 23,52 milyona ulaşmıştır. Nüfusun artış oranı giderek düşmektedir ve bu oran sifıra yaklaşmıştır. Nüfus artışının sifıra yaklaşmasının yanı sıra giderek artan ortalama yaşam beklentilerinin sonucu olarak, nüfus içerisinde yaşlıların gençlere oranı giderek artmaktadır. 2026 yılında 65 yaş üstü insanların toplam nüfusa oranının % 20,6'ya yükseleceği tahmin edilmektedir. Nüfusun %2'si yerli halktan oluşurken, geri kalanı ise Çin'den gelen göçmenlerden oluşmaktadır. Bu göçmenlerin %85'ini Fujian eyaletinden gelenler, %15'ini ise anadili Hakkaca olan Guangdong bölgesinden gelen Hakka kökenli Çinliler oluşturmaktadır. Düzenli olarak artan iş gücü ile işsizlik oranındaki güçlü doğrusal bir ilişki dikkat çekmektedir. 2003 yılında 10 milyon kişi olan iş gücü 2018 yılında 11,4 milyon kişiye yükselirken 2020 yılında 11,5 milyona yükselmiştir. 2017 yılında %3,76 olan işsizlik oranı zaman zaman inişler sergilese de 2019 yılında %8'e çıkmıştır. Bu düzeydeki bir işsizlik oranı birçok gelişmiş ülkeyi dahi imrendirmektedir. Nüfusun giderek yaşlanacağı düşünüldüğünde, Tayvan'ın bu işsizlik oranı seviyelerini gelecekte de koruması beklenmektedir.
Doğal Kaynaklar ve Çevre	Tayvan tarihi boyunca tarım, Tayvan ekonomisinin ana unsurlarından biri olsa da şehirleşme ve sanayileşmeyle birlikte yıllar geçtikçe önemini yitirmiştir ve günümüzde tarımın GSYİH'deki payı %1 dolaylarındadır. Tayvan topraklarının aslında dörtte biri ekilebilir alanlardan oluşmaktadır. Fakat zamanla katma değeri daha yüksek olan sanayinin tarımın önüne geçmesiyle tarım yapılabilir alanın oranı

	<p>giderek azalmıştır. Tarım yapılabilir alanın sınırlı olması dolayısıyla tarım potansiyeli sınırlı olan Tayvan'ın tarım konusunda dışa bağımlı olması kaçınılmazdır. Pirinç ve çay en önemli iki üründür. Bundan başka egzotik meyveler, tatlı patates, buğday, yerfıstığı, soyafasulyesi, darı, muz, şeker kamışı ve yerelması da yetiştirilir. Tayvan aynı zamanda, görece olarak sınırlı miktarda maden ve minerallere sahip bir ülkedir. Fakat ülkede geniş kömür yataklarının olduğu bilinmektedir. Kömür, doğalgaz, kireçtaşı, mermer, alüminyum ve petrol başlıca mineralleridir. Ancak bu kaynakların genel olarak ticari bir değeri bulunmamaktadır ve ülke enerji ihtiyacını karşılamak için ithalat yapmak zorundadır. Bunun yanısıra Tayvan'da 3 tane nükleer santral bulunmaktadır. Dördüncü nükleer santral inşaatının devam etmesine rağmen özellikle muhalefetin ve halkın tepkisinden dolayı alternatif kaynaklar üzerinde de çalışılmaktadır. Bu yüzden son yıllarda ülkenin hidrokarbon ürünleri tüketimi artmaktadır.</p>
Dahil Olduğu Uluslararası Anlaşmalar	<p>Bölgesel Entegrasyonlara Üyelik ve Dış Ticaretin Geliştirilmesi (TAITRA)</p> <p>Tayvan herhangi bir serbest ticaret anlaşmasına taraf olmamakla birlikte Dünya Ticaret Örgütü'ne üyelik doğrultusunda yaptığı çalışmaların neticesini almış ve 2002 yılında DTÖ'ye üye olmuştur. Bundan başka olarak Tayvan, Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği (APEC) teşkilatının ve Ekonomik Entegrasyon İçin Merkezi Amerika Bankası'nın bir üyesidir.</p> <p>TAITRA: 1970 yılında, Tayvan dış ticaretinin geliştirilmesi amacıyla kurulan TAITRA (Taiwan External Trade Development Council), hükümet ile sanayi ve ticaret birlikleri tarafından desteklenen ve kar amacı gütmeyen bir kuruluştur. Tayvan üretici ve işletmelerine uluslararası rekabet güçlerini arttırma ve dış pazarlarda karşılaşılan güçlükleri aşma konusunda destek sağlayan TAITRA'nın 44 tane yurtdışı ofisi bulunmaktadır. TAITRA'nın yurtdışı ofisleri, karşılıklı ticari ilişkilerin geliştirmek, firma ve işletmelere temaslarında yardımcı olmak, ticari bilgi toplamak, pazar araştırması yapmak, satın almak ve ticari heyetler düzenlemek gibi hizmetler yürütmektedir.</p>

2 - Tayvan'ın Dış Ticareti

PERAKENDE SEKTÖRÜ

2013 yılında Tayvan ekonomisinde yakalanan ivme 2014 yılında da etkisini sürdürmüş olup bunun yanı sıra azalan işsizlik oranı, daha çok kişinin iş bulmasıyla birlikte iş gücü havuzu büyümüş olup yıllar süren stagflasyonun ardından Tayvanlı firmaların ücretleri arttırması sonucunda tüketim harcamalarını olumlu etkilemiştir. Sonuç olarak toplam perakende harcamaları 2013 ve 2014'te artmıştır. Ancak 2015'te %0,65 olarak kaydedilen ve 2016 yılında da %0,97 olacağı tahmin edilen büyüme oranları Tayvan perakende sektörüne olumsuz yansımıştır. Küresel çapta yaşanan ekonomik sıkıntılar Tayvanlı tüketicileri tüketim harcamaları yaparken ürkek kılmaktadır. Her ne kadar Tayvan ekonomisi imalat sanayine dayanıyor olsa da bu sektördeki azalan kar marjları Tayvanlıların geleceğe yönelik bakışlarını olumsuz etkilememektedir. Tüketicilerin harcama konusundaki isteksizliği perakendecileri yemek alanı gibi yeni alanlar yaratarak tüketicileri cezbetmeye zorlamaktadır.

Ülkedeki demografik değişimler perakende sektörünü de etkilemektedir. Aile sayısının 3 ve daha az olması ülkede yaygınlaşmış bir durumdur ve bu da hipermarketlerin sayılarının azalmasına ve süpermarketlerin de alanlarını küçültmesine sebep olmuştur. Yoğun iş temposuyla birlikte alışverişe ayrılan zamanın azalması insanları hipermarketlere kadar gitmektense yakındaki süpermarketlere yürüyerek gitmeye yöneltmiştir. Buralarda ürün fiyatlarının bir miktar daha yüksek olması tüketiciler açısından bir sorun teşkil etmemektedir.

ENERJİ

Tayvan ekonomisinde 2008-13 döneminde yaşanan hızlı büyüme enerji tüketimine de artış olarak yansımış ve anılan dönemde enerji tüketimi yıllık ortalama %1,9 oranında artış göstermiştir. Tayvan'ın kişi başına enerji tüketimi de Japonya ve G. Kore ile benzer miktarlarda oluşmaktadır. Tayvan'ın enerjisinin %98'ini ithal etmek zorunda olduğu düşünüldüğünde enerjinin en önemli ithalat kalemlerinden birisi olması kaçınılmazdır. Tayvan petrol ithalatının büyük bir bölümünü Basra Körfezi ve Batı Afrika'dan gerçekleştirirken, kömür ithalatında Çin ön plana çıkmaktadır. Ayrıca, sıvılaştırılmış doğalgaz ithalatında da Katar, Malezya, Endonezya ve Avustralya başlıca ülkelerdir.

Enerji maliyetlerindeki artışa rağmen hükümetin destekleri sayesinde özellikle üretimde kullanılan enerji maliyetinde yükseliş görülmemektedir. Bu durum, yavaşlayan ekonomik aktivite nedeniyle enerji talebinin ciddi oranda artmaması nedeniyle, 2014 ve 2015 yıllarında devam etmiştir.

Birçok gelişmiş ülkelerde olduğu gibi Tayvan'da da enerji bağımlılığından kurtulmak adına başta yenilenebilir enerji olmak üzere birçok alanda politikalar geliştirilmeye çalışılmaktadır. Bu kapsamda 2026 yılına gelindiğinde, 2013'teki mevcut yenilenebilir enerji kapasitesinin iki katına ulaşılması planlanmaktadır. Diğer taraftan, 2011 yılında Japonya'da meydana gelen nükleer krizin ardından nükleer enerjinin enerji kullanımındaki payının azaltılması yoluna gidilmektedir. Halihazırda aktif halde bulunan üç nükleer santralin 2025 yılına kadar faaliyetlerini tamamlaması beklenirken, dördüncü nükleer santralin inşası da rafa kaldırılmıştır.

OTOMOTİV

Tayvan, elektrikli araçlar konusunda önde giden ve atılımlar gerçekleştiren ülkelerin başında gelmektedir. Özellikle bu araçların parçalarının üretim sürecinde söz sahibi olan ülkelerdendir. Hükümetin enerji fiyatlarında serbestleşmeye gitmesinin de etkisiyle elektrik araçlar konusunda ülke genelindeki ilgi her geçen gün artmaktadır. Ayrıca, sektördeki firmaların yakıt tüketiminde tasarrufu ön plana çıkaran diğer araçlara da yöneldiği gözlemlenmektedir.

TELEKOMÜNİKASYON

Telekomünikasyon alanında GSYH'nin %2,5'i oranında karlılık yakalayan Tayvan'ın bu anlamda bölge ülkelerinden önde olduğu kabul edilmektedir. Ayrıca telekom alanındaki yatırımların GSYH içindeki payı %0,4'tür. Tayvan'da cep telefonu penetrasyon oranı %88,6 civarındadır ve 2026 yılına gelindiğinde bu oranın %97,2'e ulaşması beklenmektedir.

İnternet penetrasyonuna bakıldığında 2021 yılında %90 oranında olduğu görülmektedir (Datareportal).

1-Tayvan'ın İhracatında Başlıca Ülkeler (Bin Dolar)

İthalatçı Ülkeler	İhracat Değerleri 2016	İhracat Değerleri 2017	İhracat Değerleri 2018	İhracat Değerleri 2019	İhracat Değerleri 2020
Çin	73,614,668	88,771,969	96,587,555	91,886,693	102,808,205
Amerika Birleşik Devletleri	33,433,291	36,853,571	39,609,584	46,351,140	50,827,727
Hong Kong, Çin	38,214,409	41,189,692	41,413,854	40,373,382	49,183,941
Japonya	19,474,518	20,596,669	22,816,205	23,305,107	23,526,084
Singapur	16,147,722	17,641,086	17,349,423	18,210,376	19,170,195
Güney Kore	12,526,389	14,437,095	15,771,048	16,927,538	15,207,219
Vietnam	9,510,817	10,461,131	10,781,740	10,784,693	10,558,211
Malezya	7,809,862	10,375,579	10,604,916	9,411,326	9,493,098
Hollanda	4,472,922	4,973,164	5,858,419	5,869,323	6,071,974
Almanya	5,899,592	6,436,762	7,061,054	6,527,932	6,069,098

Kaynak: Trademap (2021)

2-Tayvan'ın İthalatında Başlıca Ülkeler (Bin Dolar)

İHRACATÇI ÜLKELER	2016 İTHALAT DEĞERİ	2017 İTHALAT DEĞERİ	2018 İTHALAT DEĞERİ	2019 İTHALAT DEĞERİ	2020 İTHALAT DEĞERİ
Çin	43,973,999	50,070,651	53,835,461	57,432,534	63,833,789
Japonya	40,595,647	41,986,597	44,147,244	44,060,592	46,105,764
Amerika Birleşik Devletleri	27,278,708	28,691,093	33,456,185	35,150,696	33,024,793
Güney Kore	14,619,294	16,908,834	19,560,192	17,758,502	20,664,352
Area Nes	6,890,741	8,019,013	9,857,071	9,981,775	11,514,729
Almanya	8,567,125	9,203,522	9,974,456	9,409,848	10,218,540
Malezya	6,281,386	7,182,499	9,326,855	10,387,427	9,929,093
Singapur	7,506,116	8,737,593	8,419,337	7,926,319	9,032,490
Avustralya	6,107,856	8,252,097	9,566,021	10,072,701	8,069,050
Hollanda	4,134,963	3,470,792	3,897,919	7,875,097	6,552,325

Kaynak: Trademap (2021)

3-Tayvan'ın İhracatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar)

GTİP NUMARASI	ÜRÜNLER	2020 DEĞERİ
85	Elektrikli makina ve cihazlar ve bunların aksam ve parçaları; ses kaydetmeye ve kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihazlar, televizyon görüntü ve seslerinin kaydedilmesine ve kaydedilen sesin ve görüntünün tekrar verilmesine mahsus cihazlar ve bunların aksam, parça ve aksesuarları	174.275.860
84	Makineler, mekanik cihazlar, nükleer reaktörler, kazanlar; parçaları	44.722.622
39	Plastikler ve bunlardan mamul eşya	18.573.924
90	Optik, fotoğrafik, sinematografik, ölçü, kontrol, hassas, tıbbi veya cerrahi alet ve cihazlar; bunların parça ve aksesuarları	16.797.890
87	Demiryolu veya tramvay vagonları dışındaki araçlar ve bunların parça ve aksesuarları	10.059.514
72	Demir ve çelik	7.507.922
29	Organik kimyasallar	7.202.101
73	Demir veya çelikten eşyalar	7.113.998
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümlü maddeler; mineral mumlar	6.255.239
74	Bakır ve bunlardan mamul eşya	4.127.902

Kaynak: Trademap (2021)

4-Tayvan'ın İthalatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar)

GTİP NUMARASI	ÜRÜNLER	2020 DEĞERİ
85	Elektrikli makine ve teçhizat ve bunların aksam ve parçaları; ses kayıt cihazları ve çoğaltıcılar, televizyon görüntü ve ses kayıt cihazları ve çoğaltıcılar ve bu tür eşyaların parça ve aksesuarları	93.177.765
84	Makineler, mekanik cihazlar, nükleer reaktörler, kazanlar; parçaları	43.126.465
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümlü maddeler; mineral mumlar	29.703.357
90	Optik, fotoğrafik, sinematografik, ölçü, kontrol, hassas, tıbbi veya cerrahi alet ve cihazlar; bunların parça ve aksesuarları	14.004.282
87	Demiryolu veya tramvay vagonları dışındaki araçlar ve bunların parça ve aksesuarları	9.641.871
39	Plastikler ve bunlardan mamul eşya	7.654.201
72	Demir ve çelik	7.181.945
29	Organik kimyasallar	7.140.191
38	Çeşitli kimyasal ürünler	6.234.143
74	Bakır ve bunlardan mamul eşya	4.889.590

Kaynak: Trademap (2021)

3 – Türkiye-Tayvan Dış Ticareti

TÜİK verilerine göre, Türkiye'nin Tayvan'a ihracatı 2018 yılında 269 Milyon ABD Doları, 31 Temmuz 2019 itibariyle 159 Milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Ülkemizin Tayvan'dan ithalatı ise 2018 yılında 1,6 Milyar ABD Doları olmuş, 31 Temmuz 2019 itibariyle ise 734 Milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2018 yılında iki ülke ticaret hacmi 1,8 Milyar ABD Dolarıdır. İki ülke arasındaki ticaret Tayvan lehine seyretmektedir.

2020 yılında Türkiye'nin Tayvan'a ihracatı 231 Milyon ABD Doları olarak gerçekleşmişken, ithalat 1,298 Milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Türkiye ile Tayvan arasındaki ticaret 2020 yılında Tayvan lehine 1,067 Milyon ABD Doları olarak sonuçlanmıştır.

Türkiye ile Ticaret

Türkiye-Tayvan	Türkiye'nin İhracatı	Türkiye'nin İthalatı
2016	138,6 milyon dolar	1,59 milyar dolar
2017	204,4 milyon dolar	1,98 milyar dolar
2018	269,0 milyon dolar	1,63 milyar dolar
2019	248,9 milyon dolar	1,27 milyar dolar
2020	231,0 milyon dolar	1,06 milyar dolar

Kaynak: Ankara Ticaret Odası

Ankara ile Ticaret

Ankara-Tayvan	Ankara'nın İhracatı	Ankara'nın İthalatı
2016	36,9 milyon dolar	75,7 milyon dolar
2017	17,3 milyon dolar	132,8 milyon dolar
2018	18,2 milyon dolar	87,2 milyon dolar
2019	15,0 milyon dolar	84,3 milyon dolar

Kaynak: Ankara Ticaret Odası

Türkiye-Tayvan Arası Ticarete Ankara'nın Yeri

Yıl	İhracatta Ankara'nın Payı (%)	İthalatta Ankara'nın Payı (%)
2016	26,66	4,74
2017	8,48	6,69
2018	6,77	5,34
2019	6,04	6,61

Kaynak: Ankara Ticaret Odası

İki Ülke Arasında Ticarete Uygulamalar

Tayvan ile ticari ilişkilerimiz ithalat ağırlıklı bir gelişim sergilemektedir. Tayvan'dan gerçekleştirilen ithalatın yapısı incelendiğinde, geniş bir ürün çeşitliliği ile karşılaşılmaktadır. İthalatın önemli bir bölümünü yatırım ve ara malları, geri kalanını ise tüketim malları oluşturmaktadır. Tayvan'a yönelik ihracatın yeterli bir seviyeye ulaşamamasının temel nedenleri olarak, bu ülkedeki tüketim eğilimleri ile pazar farklılığı, bölge içi ticaretin çok güçlü olması, Tayvan'ın başta Çin ve Japonya olmak üzere önemli küresel ticaret ülkeleri ve blokları tarafından çevrelenmesi, Türkiye ile Tayvan arasında özel ticaret anlaşmalarının bulunmaması, karşılıklı yatırım ilişkilerinin yeterince gelişmemiş olması ve ihracatçılarımızın Tayvan ve Asya-Pasifik bölgesine yönelik sistematik çalışmalar yürütmemesi gösterilebilir (Kaynak: Ankara Ticaret Odası).

Yatırım

Tayvan'da Türk Ticaret Ofisi tarafından yapılan araştırmalara göre, kiraz, kayısı, zm, incir, portakal, limon, ayçiçeği ve zeytin yağı, fındık, ceviz, deniz ürünleri, cam, seramik, hediyeelik eşya, markalı tekstil ürünleri, deri, konfeksiyon, kimyasal maddeler, bulaşık makinesi, oto yedek parçası ve aksesuarları gibi çeşitli sanayi ürünleriyle orman ürünlerinde ihracat potansiyeli dikkati çekmektedir (Kaynak: Ankara Ticaret Odası).

Türkiye-Tayvan Yatırım İlişkileri

Tayvan ile Türkiye arasındaki karşılıklı yatırım yok denecek kadar azdır. Türkiye'de toplam 21 Tayvan kökenli firma yatırım yapmış durumdadır. Tayvan'da ise kayıtlı herhangi bir Türk yatırımı yoktur. Sadece firmaların bu ülkeden yaptıkları ithalatın yönlendirildiği temsilcilik ofisleri bulunmaktadır (Kaynak: Ankara Ticaret Odası).